

автора от неговото време и полагането му в литературното бъдеще, в което той ще бъде четен според новите, прокламирани от кръга принципи на естетическото. Тази практика на културно съграждане на авторови образи се прилага спрямо всеки от "Мисъл", но при Яворов е най-проявен търсеният от модерното съзнание ефект на скандал, прогласеният разрыв с традицията, съзнателно редуцирана до баналното и профанното. Литературната личност Яворов е пример за това как критиката съгражда авторовия образ не само чрез смяна на интерпретационните акценти, но и чрез своеобразна критическа модалност на изпреварване - даване на смисъл в аванс, осветяване и подчертаване на зони, които все още са в полусянка, неизявени, но които по-късно ще очертаят нов литературен силует на поета.

Първите критически рецензии за първата поетическа книга на Яворов не предвещават резкия обрат в четенето на същите стихове след три години. Без да подозират литературното явление Яворов, те полагат "Стихотворения" (1901) в полето на каноничното разбиране. В тези оценки поезията на Яворов е редуцирана до социална рефлексия. Още съобщението за неизлязлата от печат книга задейства определена критическа риторика. В "България" съобщава в хрониката си от 4 септ. 1901 г.: "Учим се, че издателската фирма Ст. Георгиев във Варна е турила под печат първо сборниче от стихотворенията на тъй скоро обикнатия от нашата младеж поет П.К. Яворов. Силното чувство на обществена тъга, която подавя пак от ред години българската душа, прави от тоя ни поет заслужено любимец на всичко чисто и идеално у нас." Езиковата машина, произвеждаща определен образ на автора е задействана. Следват оценки в същия дух: "естествени песни, изпълнени с теглото и мъките на работния народ" (Ст. Минчев, сп. "Общо дело", г. II, бр. 7).

Не пропуска фразата "н а р о д - м ъ ч е н и к" и рецензентът в "Наш живот". Зад инициалите А.С. авторът, вероятно самият Антон Страшимиров, определя стиховете на Яворов като "в и с о к а т ъ г а", събрана в съвършенство. "Неопитният четец направо би ги счел за надъхани от крайната левица в литературата ни. - Полето вече не ще се дели, ако разбира се, няма у критиците вироглавия каприз нарочно да го делят." - продължава А.С. И се оказва прав, поне що се отнася до споделеното едино-